

2021 OKT 04

Záradékoló:
Békés Megyei Kormányhivatal
„Az eredeti papíralapú dokumentummal megegyezően”
Kelt: Békéscsabán, időpont: 2021.10.04. 14:05:
Másolatkészítő személy: dr. Csiszár Róbert
hatósági szakügyintéző
[A 4/2018. (II. 14.) számú Vezetői Utasítás alapján]

BÉKÉS MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BE/03/606-4/2021. Tárgy: Felügyeleti ellenőrzési jelentés
Ügyintéző: dr. Késmárki Ildikó Hiv. sz.: -
Telefon: (66) 622-079 Melléklet: -

2021 OKT 04
Act/231-4/2021
L.F.

JELENTÉS

Felügyeleti ellenőrzés alá vont jegyző: Dombegyház Nagyközség Önkormányzat Jegyzője.

A felügyeleti ellenőrzés célja: a kereskedelmi- és ipari igazgatási, adó- és értékbizonyítványok kiállítása, illetve az önkormányzati adóhatósági ügyek intézésére vonatkozó jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálata.

A felügyeleti ellenőrzés időpontja: 2021. év július hó 21. napja

A felügyeleti ellenőrzéssel érintett időszak: 2020. január 1. – 2020. december 31. (lezárt ügyek)

A felügyeleti ellenőrzés vezetője: Dr. Jelenka Gyöngyi osztályvezető

A felügyeleti ellenőrzést végezte: Csikós Ibolya hatósági szakügyintéző,
dr. Csiszár Róbert hatósági szakügyintéző,
dr. Késmárki Ildikó hatósági szakügyintéző.

A felügyeleti ellenőrzés módszere: helyszínen ügyiratok vizsgálat és iratbekérés.

A felügyeleti ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok:

- Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.),
- Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.),
- Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.),
- Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet,
- Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárás során felmerült végrehajtási költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályairól szóló 8/2018. (III. 19.) NGM rendelet,
- A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.),
- A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.),
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.),

- A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet),
- Dombegyház Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 18/2013. (XI. 28.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: önkormányzati rendelet),
- Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.),
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.),
- A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szolgtv.),
- A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.),
- A kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.),
- A telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 57/2013. (II.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet),
- A telepengedélyezési eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatás díjáról szóló 35/1999. (X.13.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet),
- Az élelmiszerek forgalomba hozatalának, valamint előállításának engedélyezéséről, illetve bejelentéséről szóló 57/2010. (V. 7.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet),
- A zenés - táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III.8.) Korm. rendelet,
- Az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2019. CXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv.)
- 2012. évi CLIX. törvény a postai szolgáltatásokról (továbbiakban: posta törvény),
- A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény,
- A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet,
- A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet,
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.),
- Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet.

I. Önkormányzati adóhatósági tevékenység jogszerűségének ellenőrzése:

Gépjárműadó ügyek:

A 2020. január 1. napjától 2020. december 31. napjáig terjedő időszak tekintetében az alábbi jogszabályi rendelkezésekre való tekintettel folytattuk a felügyeleti ellenőrzést.

A Gjt. 2021. január 1. napjától hatályos 9. § (1) bekezdése szerint a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el.

A Gjt. átmeneti rendelkezései között elhelyezett 19/C. § (2) bekezdése alapján 2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadó-kötelezettséggel összefüggő adóhatósági feladatokat a 2020. december 31-én hatályos 9. § alapján illetékes és az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 2020. december 31-én hatályos 141. § (2) bekezdése alapján hatáskörrel rendelkező önkormányzati adóhatóság látja el.

A fent hivatkozott átmeneti rendelkezésre, illetve a Békés Megyei Kormányhivatal felügyeleti szerve jogkörére tekintettel az önkormányzati adóhatóság saját hatáskörben látja el a 2021. január 1-jét megelőző időszakra eső gépjárműadó-kötelezettséggel összefüggő adóhatósági feladatokat.

A fenti rendelkezéseken túlmenően a Gjt. 2. § (1) bekezdése, 3. § (1) bekezdése, 4. § (2) bekezdése, 6. § (1) bekezdése, 7. § (1) bekezdése alapján folytatott vizsgálat során az alábbiak kerültek megállapításra.

A határozatok indokolásában rögzítésre kerültek az adó mértékének kiszámításához szükséges, a Gjt. 7. § (1) és (2) bekezdése szerinti adatok úgy, mint a gépjármű teljesítményadatai, gyártási éve, illetve egyéb gépjármű típusok esetében súlya kilogrammban meghatározva.

Az adó mértékét a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően határozták meg a vizsgált határozatokban.

A megalapozó jogszabályhelyek a vizsgált határozatokban pontosan kerültek rögzítésre helyesen attól függően, hogy azok adó előírására vagy adó törlésére irányulnak.

A Gjt. 5. § f) pontjában foglalt, súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő adóalany, valamint az ilyen személyeket rendszeresen szállító, vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozó adóalany adómentességi ügyeivel kapcsolatban az alábbiakat állapítottuk meg.

A Gjt. 18. § 12. pontja szerint súlyos mozgáskorlátozott vagy egyéb fogyatékossgal élő az a személy, aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2016. április 1-jén hatályos 2. § a) pontja szerint súlyos mozgáskorlátozottnak vagy 2. § h) pontja szerint egyéb fogyatékossgal élőknek minősül, és ezt a tényét az ott meghatározott szakvélemény, szakhatósági állásfoglalás, igazolás, hatósági határozat másolatával igazolja. A fentieknek megfelelően a súlyos mozgáskorlátozott adóalanyok részére biztosított mentesség alapjául minden esetben a fenti jogszabályi rendelkezésnek megfelelő szakvélemény szolgált.

Megállapítható, hogy az önkormányzati adóhatóság vizsgálja, illetve rögzíti határozataiban a Gjt. 5. § f) pontjában foglalt azon feltételt, miszerint a mentességben részesülő kérelmező kizárólag egy gépjármű után veszi-e igénybe a mentességet.

Az Adó/329-2/2020/ és az Adó/330-2/2020/ ügyiratszámú határozatokban foglaltak szerint az adózók 2020. december 31. napjáig részesültek mentességben. Az adózók tekintetében a gépjárműadó mentesség alapjául szolgáló, Békés Megyei Kormányhivatal által BEU/001/016348-1/2018, továbbá BP-03U/200/044514-12017 iktatószámmon kiállított szakvélemények alapján az adózók állapota végleges, a felülvizsgálatuk nem szükséges. Fentiekre való tekintettel az önkormányzati adóhatóság tévesen rögzítette a fentebb hivatkozott iktatószámú határozataiban a határozott idejű, 2020. december 31. napjáig terjedő mentességet az adózók számára a határozatlan idejű mentesség helyett.

Az önkormányzati adóhatóság ugyan tévesen rögzítette a fent hivatkozott iktatószámú határozataiban a határozott idejű mentességet határozatlan idejű mentesség helyett, azonban az önkormányzati adóhatóság a kérelmező adózók tekintetében helyesen, a Gjt. 19/C. § (5) a) pontjának is megfelelően a határozatlan idejű adómentességről adatot szolgáltatott az állami adóhatóság számára.

Helyi iparüzési adó ügyek:

Az önkormányzati adóhatóság honlapján elérhető az E-önkormányzati portál webes elérhetőségének a címe, amelyen rendszeresített helyi iparüzési bevallásokra szolgáló nyomtatványok megfelelnek a vizsgált időszak tekintetében hatályos jogszabályi előírásoknak.

A Htv. 35. § (1) bekezdése, 36. §-a, 38. § (1) bekezdése, 39. § (1) bekezdése, illetve az Art. 47. § (1) bekezdése, 49. § (1) bekezdése, 220. § (1)-(2) bekezdése alapján folytatott vizsgálat során az alábbiak kerültek megállapításra.

A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a koronavírus-járvány gazdasági hatásainak mérséklése érdekében szükséges adózási könnyítésekről szóló 140/2020. (IV. 21.) számú Korm. rendelet 1. § (1) pontja szerint az adózó a bevallási kötelezettségének 2020. szeptember 30-ig tehet eleget.

A fenti Korm. rendelet alapján vizsgált, az önkormányzati adóhatósághoz benyújtott bevallásokkal összefüggésben megállapítható, hogy azokat az adózók megfelelő határidőben nyújtották be, az adózók a bevallási kötelezettségüknek az előírt határidőben tettek eleget a vizsgált időszak tekintetében, így mulasztási bírság kiszabására az önkormányzati adóhatóság részéről nem került sor.

A vizsgált iratanyagban az Adó/540/2020., Adó/537/2020., Adó/572/2020., Adó/562/2020., Adó/530/2020. és az Adó/682/2020. iktatószámú ügyek esetében az adózó úgy nyilatkozott, miszerint kéri a megállapított túlfizetését visszatéríteni. Megállapítottuk, hogy az önkormányzati adóhatóság ezen esetekben eleget tett visszatérítésnek. A teljesített visszafizetések banki átutalási igazolásai az ügyiratokban megtalálhatóak.

Az Adó/505/2020., Adó/682/2020., Adó/530/2020., Adó/562/2020., Adó/572/2020., Adó/537/2020., Adó/521/2020., Adó/517/2020., illetve az Adó/540/2020., iktatószámú ügyirat tekintetében a bevallás főlapján a bevallás jellegénél – helytelenül - több pont is megjelölésre került az alábbiak közül: „Éves bevallás”, „A személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint mezőgazdasági őstermelő bevallása”, valamint a „A Htv. 41. § (8) bekezdése alapján, közös őstermelői igazolványban szereplő adószámmal rendelkező őstermelő (adózó), családi gazdálkodó bevallása”. A fenti ügyiratok tekintetében nem található meg az aktában az adózó figyelmeztetésének felhívása a hibásan benyújtott bevallás korrigálása érdekében.

Az Adó/521/2020., és az Adó/677/2020. iktatószámú ügyirat esetében az adózó nem az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában meghatározottaknak megfelelően nyújtotta be a bevallását. Az adózó nem elektronikus úton továbbította a fent nevezett nyomtatványokat az önkormányzati adóhatóság részére.

- Kötelezem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására!
Határidő: folyamatos

Magánszemélyek kommunális adója:

Az önkormányzati adóhatóság határozatai rendelkező részében az adó tárgyat képező ingatlan adatait rögzíti, így az ingatlan címét, helyrajzi számát és ingatlan-nyilvántartás szerinti megnevezését. Az adó tárgya azonban a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész figyelemmel a Htv. 11. § (1) és (3) bekezdésére.

A Htv. 24. §-ára figyelemmel a Htv. 12. § (1) bekezdése szerint az adó alanya (3. §) az, aki a naptári év (a továbbiakban: év) első napján az építmény tulajdonosa. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya. (A tulajdonos, a vagyoni értékű jog jogosítottja a továbbiakban együtt: tulajdonos). A vizsgált iratokból megállapítottam, hogy az önkormányzati adóhatóság határozatainak alapja az adó alanyának megállapítása tekintetében a közhiteles ingatlan-nyilvántartás.

Mindezek alapján az adó tárgyának és alapjának pontos meghatározása végett szükséges a tényállás tisztázása körében megállapítani azt, hogy az adóalany tulajdonában álló ingatlanon ténylegesen van-e lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész. A tényállás tisztázása során tett megállapításokat a határozatok indokolásában rögzíteni kell, nem elegendő a határozatok indokolási részében a vonatkozó jogszabályi rendelkezések rögzítése, ugyanis az Air. 73. § (1) bekezdése szerint a határozatok indokolási része tartalmazza a megállapított tényállást. Mindezek alapján a határozatokban rögzíteni szükséges, hogy az adó tárgyat képező ingatlanon ténylegesen van-e lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, valamint ezen épületek számának feltüntetése is szükséges.

A Htv. 12. § (3) bekezdése alapján társasház, -garázs és -üdülő esetén a tulajdonosok önálló adóalanyok, a közös használatú helyiségek után az adó alanya az említett közösség.

Megállapítottuk, hogy az önkormányzati adóhatóság határozatainak alapja az adózó adatbejelentése, a tulajdonszerzés jogcímét tanúsító szerződés, illetve a közhiteles ingatlan-nyilvántartás. A vizsgált ügyiratokban nem lelhető fel tényállás tisztázásra irányuló egyéb bizonyítási eszközök, így például szemle lefolytatását tanúsító okirat, irat, tervrajz vagy a Htv. 14. §-ában foglalt használatbavételi- és fennmaradási engedély, hatósági bizonyítvány.

Az Air. 58. § (1) bekezdése szerint, ha a döntéshozatalhoz nem elegendő a rendelkezésre álló adat, az adóhatóság bizonyítási eljárást folytat le. Az Air. 61. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság, ha a tényállás tisztázása során szükséges, és az Eüsztv. alapján nem szerezhető be - a 45. § (1) bekezdésében meghatározott kivétellel -, felhívhatja az adózót okirat vagy más irat bemutatására. Az Air. 64. § (1) bekezdése alapján, ha a tényállás tisztázására ingó, ingatlan (a továbbiakban együtt:

szemletárgy) vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges, az adóhatóság szemlét rendelhet el.

Abban az esetben, ha az önkormányzati adóhatóság rendelkezésére álló adatok és az adózó adatbejelentése alapján nem állapítható meg, hogy az adó tárgyát képező ingatlanon ténylegesen van-e lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész, valamint ezen épületek száma, indokolt lehet az Air. fenti rendelkezései szerinti iratok beszerzése és szemle elrendelése az alábbiak okán.

Az önkormányzati adóhatóság az adózók adatbejelentése, illetve az ingatlan-nyilvántartás adatai alapján jár el az adó előírás során. Az ingatlan-nyilvántartás azonban kizárólag az ingatlan megnevezését és területét tanúsítja, az ingatlanon található épületeket és ezek számát azonban nem. Az adózók adatbejelentésében, illetve az ingatlan-nyilvántartásban foglalt állapot és a tényleges, az ingatlanon fennálló állapot közötti esetleges eltérések tisztázására szolgálhatnak a fentiekben hivatkozott bizonyítási eszközök, amelyek az adó tárgyának és alapjának megállapítása miatt adott esetben szükségesek lehetnek.

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzés azt állapította meg, hogy az önkormányzati adóhatóság a tényállás tisztázása keretében nem tart szemlét és más fentebb hivatkozott iratot sem szerez be, amely hiánya nem teszi kétséget kizáróan megalapozottá az adó előírása tárgyában hozott határozatokat, indokolt az Air. 88. §-a alapján folytatott ellenőrzés, amely szerint az adóhatóság az adózókat - a kötelezően lefolytatandó ellenőrzéseken túl - célzott kiválasztási rendszerek alkalmazásával, valamint egyedi kockázatelemzési eljárás eredményeként választja ki ellenőrzésre.

Az Air. 91. § (1) bekezdés b) pontja szerint az önkormányzati adóhatóság adatokat gyűjthet a nyilvántartásában és az adózó nyilvántartásában, bevallásában szereplő adatok, tények, körülmények valóságtartalmának, illetve ezek hitelességének megállapítása érdekében. Ezzel összefüggésben kiemelendő az adótárgyat érintő változások bejelentése megtörténtének a vizsgálata.

Tekintettel arra, hogy a vizsgált ügyek tekintetében a tényállás nem teljes körűen tisztázott, indokolt az Air. 91. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés célzott lefolytatása az Air. 96-98. §, 102. §, 115. § és 117. § alkalmazásával.

Az ellenőrzés lefolytatása különösen az önkormányzati adóhatósághoz bejelentkező új adózók vonatkozásában és abban a tekintetben indokolt, hogy minden tulajdonos, illetve vagyoni értékű jog jogosultja eleget tesz-e az adózási kötelezettségének, valamint az ingatlan-nyilvántartásban foglalt állapot és a tényleges, az ingatlanon fennálló állapot közötti esetleges eltérések tisztázására is indokolt.

Utólagos adóellenőrzések:

Megállapítottuk, hogy a vizsgált időszakban az önkormányzati adóhatóság nem folytatott utólagos adóellenőrzéseket.

Az önkormányzati adóhatóságnak azonban az Air. 87. §-a szerinti kötelező ellenőrzéseken túlmenően az Air. 86. §-a, 90. §-a, illetve 91. §-a szerint ellenőriznie kell, hogy az adózók az adómegállapítási, adatbejelentési és bevallási kötelezettségüket teljesítették-e adónemenként, valamint, hogy az adózók eleget tettek-e adókötelezettségeiknek, azokat határidőben, illetve az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére alkalmas módon teljesítették-e.

Az Air. 88. §-a szerint az adóhatóság az adózókat - a kötelezően lefolytatandó ellenőrzéseken túl - célzott kiválasztási rendszerek alkalmazásával, valamint egyedi kockázatelemzési eljárás eredményeként választja ki ellenőrzésre.

- Kötelezem a jegyzőt utólagos ellenőrzések folytatására a fenti jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően!

Határidő: folyamatos

Fizetési kedvezményekkel kapcsolatos ügyek:

Megállapítottuk, hogy a vizsgált időszakban az önkormányzati adóhatósághoz fizetési halasztás vagy részletfizetés engedélyezése iránti, illetve adómérséklés iránti kérelem nem érkezett.

Adóvégrehajtás:

Az Avt. 30. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a tartozás megfizetésére az adóst felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén, továbbá ha a felhívás alkalmazása a körülmények alapján célszerűtlen, a végrehajtást megindítja.

Az Avt. 36. §-a szerint az önkormányzati adóhatóság a végrehajtást önálló bírósági végrehajtó útján is foganatosíthatja.

Megállapítottuk, hogy a vizsgált időszak tekintetében arra okot adó tartozás hiányában nem indított végrehajtási eljárásokat az adóhatóság, illetve más erre jogosult hatóságot sem bízott meg e végrehajtások lefolytatásával.

Általános ügyirat-kezelési szabályok betartása:

A vizsgált határozatok iratban maradt példányai eredeti és kiadmányozott példányok. Pozitívan értékelendő, hogy a vizsgált határozatok esetében az irat kézbesítését igazoló kézbesítési és letöltési igazolás a határozatokhoz szerelve megtalálható.

A hatáskör címzettjeként a határozatokon helyesen a jegyző került feltüntetésre, mint az Air. 22. § b) pontja szerinti önkormányzati adóhatóság.

A vizsgált határozatok rendelkező része tartalmazza az adózó azonosító adatait, továbbá helyesen tartalmazza a fizetendő adó mértékét, az esedékesség időpontját, illetve a teljesítés módját.

A magánszemélyek kommunális adója részben rögzített hiányosságokon túlmenően a vizsgált határozatok indokolása tartalmaz megállapított, egyediesített tényállást.

A határozatok indokolási részében helyesen rögzíti az önkormányzati adóhatóság azon jogszabályhelyeknek a megjelölését, amelyek alapján az önkormányzati adóhatóság a határozatot hozta, illetve az önkormányzati adóhatóság hatáskörét és illetékességét megállapító jogszabályi rendelkezéseket.

Megállapítottuk, hogy az önkormányzati adóhatóság a gazdálkodó szervezet adózókkal az Eüsztv. rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával tart kapcsolatot.

II. Jegyzői hatáskörbe tartozó adó- és értékbecslési iratok kiállítása jogszerűségének ellenőrzése:

Hagyatéki eljárásból kiállított adó- és értékbecslési iratok:

Vizsgált ügyiratok száma: Adó/292/2020., Adó/433/2020., Adó/984/2020., valamint a 32/2020. és 76/2020. nyilvántartási számú ügyiratok

A Hetv. 2. § (1) bekezdése értelmében a hagyatéki eljárás egy polgári nemperes eljárás, amelyre - ha a Hetv. eltérően nem rendelkezik - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait kell alkalmazni a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel. A hagyatéki eljárás a közjegyzői és az azt megelőző jegyzői szakaszból áll, melynek során a jegyző feladata a hagyaték leltározása. Mivel a hagyatéki leltár elkészítése is a polgári nemperes eljárásnak minősülő hagyatéki eljárás részét képezi, a hagyaték leltározása során az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) szabályait csak akkor kell alkalmazni, ha a Hetv. kifejezetten így rendelkezik. Az Ákr. alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket a Hetv. 5. § (1) bekezdése és 22. § (3)-(4) bekezdése tartalmazza. Ugyanakkor az adó- és értékbecslési iratok kiállítása a hagyatéki eljárástól elkülönülő hatósági eljárásnak minősül, amely az Ákr. hatálya alá tartozik. Az adó- és értékbecslési iratok kiállítása - ha az nem adóügyben történik - nem tekinthető az Ákr. 8. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott adóigazgatási eljárásnak.

Az Ákr. 62. §-a értelmében az adó- és értékbecslési iratok kiállítása során is tisztázni kell a tényállást, tehát amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján az ingatlan értéke nem állapítható meg, akkor bizonyítási eljárást kell lefolytatni. A bizonyítási eljárás keretében különösen az Ákr. 68. § - 69. §-ai szerint helyszíni szemle megtartása szükséges, melynek kapcsán figyelembe kell venni azt, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 101. §-a értelmében az adó- és értékbecslési iratot nyolc napon belül kell kiállítani, ezért az ügyintézési határidő betartása érdekében az ügyfelet a helyszíni szemlérről az Ákr. 26. § (1) bekezdése alapján a hatóság írásban, Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton (a továbbiakban együtt: írásban), vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton (a továbbiakban együtt: szóban) értesíti az ügyfelet.

Az Ákr. fentiekben idézett jogszabályi rendelkezéseinek alkalmazása nem történt meg a vizsgálat alá vont ügyiratok tekintetében, azaz nem került sor helyszíni szemle jogszerű kitűzésére – így az ügyfél értesítése sem történt meg – valamint a foganatosítását alátámasztó végzés, jegyzőkönyv vagy kép- és hangfelvétel sem készült. A felügyeleti ellenőrzés során kapott szóbeli tájékoztatás szerint az a kialakult gyakorlat, hogy általában telefonon, vagy személyesen csak szóbeli adatfelvétel történik az ügyféllel az érintett ingatlan adatai és forgalmi értéke tekintetében, illetve néhány esetben az ingatlan külső szemrevételezésével. A legtöbb esetben az ügyfél szóbeli nyilatkozatán és az ügyintéző helyismeretén alapul az ingatlan értékének megállapítása.

Az Itv. 101. § szakaszában foglaltaknak, miszerint az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője által kiállított adó- és értékbecslési iratok tartalmazza az ingatlan és az ingatlanszerzők (tulajdonosok) adatait, az érték megállapításánál figyelembe vett tényezőket, továbbá az ingatlan az adott időpontban fennálló forgalmi értékét. Az Adó/292/2020., Adó/433/2020., Adó/984/2020. iktatási számú ügyiratok esetében a kiállított adó- és értékbecslési iratok tartalma nem felel meg a fentiekben leírtaknak, tekintettel arra, hogy nem tartalmazza az érték megállapításánál figyelembe vett tényezőket, mint pl.: az érintett ingatlan talajának minősége, közművesítettsége stb.

Az adó- és értékbecslőnyilatkozat tartalma a leltározás során az érdekelten az Ákr. 85. § (4) bekezdése alapján akár szóban is közölhető lenne, azonban annak tényét az iratra fel kell jegyezni és azt az érdekelten alá kell íratni. Ha az öröklésben érdekelt személy a leltározás során személyesen közli a fellebbezési szándékát, akkor a fellebbezésről az Ákr. 78. § (1) bekezdése értelmében jegyzőkönyvet kell felvenni.

A 32/2020. és 76/2020. nyilvántartási számú ügyiratokban található egy a „Fellebbezési jogról lemondás hagyatéki ügyben adó-és értékbecslőnyilatkozat tartalmának közlésekor” megnevezésű nyomtatvány. A Hetv. 6. § (1) bekezdésének I) pontja szerint az öröklésben érdekelt: az örökösként érdekelt, továbbá az, aki az eljárásban hagyatéki hitelezőként, igénylőként vagy kötelesrészt jogosultként lépett fel, továbbá a 650/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti végrendeleti végrehajtó és hagyatéki gondnok, valamint a biztosítási intézkedés, illetve a jogorvoslat iránti kérelem előterjesztése körében a gyámhatóság. A fent nevezett nyomtatvány alkalmazása nem javasolt, tekintettel arra, hogy nem került megállapításra teljes körűen az öröklésben érdekelt köre. Az Adó/292/2020., Adó/433/2020., Adó/984/2020., valamint a 32/2020. nyilvántartási számú ügyiratokban nem található tulajdoni lap az érintett ingatlanok tekintetében.

Az Adó/292/2020., Adó/433/2020., Adó/984/2020., valamint a 32/2020. nyilvántartási számú ügyiratok vizsgált ügyiratok nem tartalmazzák az Ákr. 81. § (1) bekezdésében felsorolt elemeket, (különös tekintettel, a jogorvoslat igénybevitelével kapcsolatos tájékoztatásra, a felmerült eljárási költségre, a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, az indoklására).

A Hetv. 26. § (1) bekezdésében foglaltak szerint „(a) leltárba felvett ingatlan értékét az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője által az illetékről szóló törvény szerint kiállított adó- és értékbecslőnyilatkozatban foglaltakkal egyezően kell feltüntetni a leltárban”. A Hetv. 26. §-ának 2020. február 1. napjával hatályba lépett (1a) bekezdése alapján az adó- és értékbecslőnyilatkozat tartalmát közölni kell az öröklésben érdekelt személyekkel, akik az adó- és értékbecslőnyilatkozatban foglaltakkal szemben az Ákr.-ben foglaltak szerint fellebbezéssel élhetnek. A jegyző a hagyatéki leltárt csak a fellebbezési határidő lejártja után, ha pedig az adó- és értékbecslőnyilatkozat ellen fellebbezéssel éltek, akkor a fellebbezés elbírálása után küldi meg a közjegyzőnek. A fellebbezés benyújtását követően az adó- és értékbecslőnyilatkozatot kiállító jegyzőnek az Ákr. 119. § (1)-(3) bekezdése szerint kell eljárnia és a másodfokú hatósági hatáskört a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV. 23.) Korm. rendelet 44/A. § (1) bekezdése értelmében a megyei kormányhivatal gyakorolja.

Az Ákr. 118. § (3) bekezdése értelmében a fellebbezést az adó- és értékbecslőnyilatkozat közlésétől számított 15 napon belül az azt kiállító jegyzőnél lehet benyújtani és a fellebbezésért az Itv. 29. § (2) bekezdésében szabályozott illetéket kell megfizetni. Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) számú PM rendelet 1/A. §-ára tekintettel a fellebbezési eljárás illetékét a Magyar Államkincstár által vezetett Eljárási illetékbeviteli számlára kell befizetni, amelynek száma: 10032000-01012107.

Más eljárásokhoz felhasználni kívánt adó- és értékbecslőnyilatkozat iránti kérelem és megkeresések:

Az alábbi ügyiratszámú ügyekben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Békés Megyei Adó- és Vámigazgatóságától, önálló bírósági végrehajtótól és a Békés Megyei Kormányhivatal Mezőkovácsházi Járási Hivatalától érkezett megkeresés.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja szerint a hatóság - legalább ötnapos határidő tűzésével - más szervet vagy személyt kereshet meg, ha az eljárás során szükséges adattal vagy irattal más rendelkezik. Ha és amennyiben a jegyző úgy ítéli meg, hogy a megkeresés teljesítése jogszabályi akadályba ütközik, abban az esetben a megkeresés teljesítését megtagadhatja.

Amennyiben a megkeresés teljesítése nem ütközik jogszabályi akadályba, abban az esetben szükséges vizsgálni a jegyzői eljárásban az ügyféli jogállást, a tényállást tisztázni, valamint a közlésre vonatkozó szabályokat be kell tartani.

A szociális igazgatási hatósági eljáráshoz kapcsolódó jegyzői eljárás: Adó/635/2020.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés c) pontja szerint a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások megállapítása iránti kérelem tartalmazza többek között az igényelt szociális ellátás jogosultsági feltételeire vonatkozó adatokat, nyilatkozatokat. Az 4. § (5) bekezdés szerint, a vagyoni helyzet vizsgálata során tett nyilatkozat (a továbbiakban: vagyonyilatkozat) tartalmazza a kérelmező vagy jogosult, továbbá a vele együtt élő közeli hozzátartozó ingatlanvagyonával, egyéb vagyontárgyai - különösen a gépjárműve - értékével, a pénzforgalmi szolgáltatónál fennálló fizetési számlán kezelt pénzösszeggel és a készpénzvagyonnal kapcsolatos nyilatkozatát. Az 5. § (1) bekezdése a) pontja szerint, ha az ellátást megállapító szerv a vagyonyilatkozatban foglaltakat vitatja, akkor ingatlan esetén a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (a továbbiakban: NAV) ingatlan fekvése szerint illetékes megyei (fővárosi) adó- és vámigazgatósága vagy az ingatlan fekvése szerinti önkormányzati adóhatóság megkeresésével állapítja meg a forgalmi értékét.

A Mezőkovácsházi Járási Hivatal felé az ügyfél kérelmet terjesztett elő egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság ügyben. A járási hivatal a jegyző felé megkereséssel élt, amelyet a jegyző teljesített. A vizsgált ügyiratból nem állapíthatóak meg az Ákr. által meghatározott eljárási szabályok betartottsága.

A végrehajtási eljáráshoz kapcsolódó jegyzői eljárás: Adó/1125/2020., Adó/1187/2020., Adó/1190/2020.

Az Avt. 1. § (1) bekezdése szerint az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság - ideértve azt az esetet is, amikor az állami adó- és vámhatóság a különleges gazdasági övezet tekintetében önkormányzati adóhatósági feladatkörében jár el - által (a továbbiakban együtt: adóhatóság) megállapított, nyilvántartott, törvényen vagy önkormányzati rendeleten alapuló fizetési kötelezettségek végrehajtása során. Az Avt. 3. §-a szerint az Avt., Air. és az Art. eltérő rendelkezése hiányában az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárásban – az Avt.-vel összhangban a Vht. szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a Vht. 9. § alkalmazásának nincs helye.

Az Avt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerint ahol a Vht. végrehajtót említ, azon adóhatóságot kell érteni.

A Vht. 140. § (1) bekezdése szerint a végrehajtó az ingatlan értékesítése előtt a 6 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt is figyelembe véve vagy - bármelyik fél erre irányuló kérelmére - igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján megállapítja az ingatlan becsértékét mind a beköltözhető, mind pedig a lakott állapotban történő értékesítés esetére. Az adó- és értékbizonyítványnak, illetve az igazságügyi szakértő szakvéleményének tartalmaznia kell azt, hogy az ingatlan a 147. § (3) bekezdése szerint lakóingatlan minősül-e. A (2) bekezdés szerint a végrehajtó az ingatlan becsértékét közli a felekkel és azokkal, akiknek az ingatlanra vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joguk van, valamint föld értékesítése esetében a Nemzeti Földalappal is.

A végrehajtási eljáráshoz adó- és értékbizonyítványok iránti megkeresések mindegyike teljesítésre került a jegyző részéről, viszont ebben az esetben sem állapíthatók meg az Ákr. által meghatározott eljárási szabályok betartottsága, különös tekintettel a szabályos kézbesítésre vonatkozóak.

A jegyzői eljárásra vonatkozó Ákr. és Eüsztv. rendelkezések alkalmazása:

Az Ákr. 10. § (1) bekezdése szerint az ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

Az Ákr. 68. § (1) bekezdése szerint, ha a tényállás tisztázására ingó, ingatlan (a továbbiakban együtt: szemletárgy) vagy személy megtekintése vagy megfigyelése szükséges, a hatóság szemlét rendelhet el. A szemletárgy birtokosát - ha az a szemle eredményességét nem veszélyezteti - a szemléről előzetesen értesíteni kell. A jegyző a helyszíni szemléről az Ákr. 26. § (1) bekezdése alapján írásban, Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton (a továbbiakban együtt: írásban), vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton (a továbbiakban együtt: szóban) értesíti az ügyfelet.

Az eljárási cselekmények megfelelő rögzítéséről az Ákr. 78. §-a rendelkezik, miszerint a tényállás tisztázása érdekében lefolytatott eljárási cselekményről jegyzőkönyvet kell készíteni, továbbá a jegyzőkönyv kötelező adattartamát is meghatározza, valamint a (4) bekezdés szerint a hatóság egyes eljárási cselekményekről kép- és hangfelvételt készíthet.

Az Ákr. 116. § (1) bekezdése szerint az ügyfél, vagy akire a döntés rendelkezést tartalmaz, az elsőfokú döntés ellen akkor fellebbezhet, ha azt törvény kifejezetten megengedi, valamint a (2) bekezdés a) pontja szerint fellebbezésnek van helye, ha a határozatot a képviselő testület kivételével - helyi önkormányzat szerve hozta.

Az Eüsztv. 9. § (1) bekezdés af) jegyző, ah) az ac)-ag) alpontok hatálya alá nem tartozó egyéb közigazgatási hatóság, valamint b) pontja szerint az ügyfél jogi képviselője elektronikus ügyintézésre köteles valamennyi, a 2. § (1) bekezdése szerinti ügy tekintetében.

Az Eüsztv. 108. § (5) bekezdése szerint, a 9. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségének az ügyfél vagy jogi képviselője - ha törvény eltérően nem rendelkezik - 2018. január 1. napjától köteles eleget tenni.

Az Ákr. 85. § (3) bekezdése szerint a hatóság a döntést írásbeli kapcsolattartás esetén hivatalos iratként vagy az Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton kézbesíti.

Az Ákr. 85. § (4) bekezdése alapján ugyan - ha jogszabály nem zárja ki -, a döntést szóban is közölni lehet az (1) és (2) bekezdésben meghatározott személlyel, a vizsgált eljárásokban célra vezetőbb az írásbeliség alkalmazása. Azonban a szóbeli közlés alkalmazásakor annak tényét és időpontját az iratra fel kell jegyezni, és azt alá kell íratni, kérés esetén pedig döntést a hatóságnak írásban is meg kell küldenie, tehát az írásbeliségnek ekkor is garanciális szerepe van az eljárásban.

Az Adó/1125/2020., Adó/1187/2020., Adó/1190/2020. és a 32/2020. nyilvántartási számú ügyek esetében a közlés ténye, módja és annak időpontja nem volt állapítható meg, tekintettel arra, hogy sem az elektronikus sem a papír alapú aktában nem volt megtalálható olyan dokumentum, amelyből megállapítható lett volna az elektronikus közlés valamint, a természetes személy ügyfél vonatkozásában a postai közlés szabályainak megtartottsága (tértivevény, feltöltési és letöltési igazolás). Megállapítható,

hogyan a kézbesítés módja a felsorolt iratok esetében nem felel meg az Eüsztv.-ben és a postatörvényben foglaltaknak.

A vizsgálat alá vont ügyekben nem került sor az Ákr. 124. § alapján eljárási költség megállapításra.

- Kötelezem a jegyzőt a fenti jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő joggyakorlat kialakítására!
Határidő: folyamatos

III. Kereskedelmi igazgatás körébe tartozó hatósági tevékenység jogszerűségének ellenőrzése:

A 2020-ban kereskedelmi tevékenység bejelentése és engedélyezése kapcsán keletkezett négy ügyirat.

A vizsgált időszakban a jegyző két alkalommal kereskedelmi tevékenységgel kapcsolatos adatváltozást vett nyilvántartásba, illetve további két alkalommal kereskedelmi tevékenység megszüntetésének a bejelentésére került sor.

Az adatváltozások nyilvántartásba vétele az ügyfelek által tett bejelentések és a jegyző rendelkezésére álló adatok alapján történt meg. A bejelentések adattartalma megfelelt a Korm. r. 1. számú mellékletének A) pontjában szabályozott követelményeknek, a jegyző a Szolgtv. 23. § (1) - (2) bekezdésében meghatározott igazolást a bejelentők részére az előírt határidőn belül kiadta és a bejelentéseket a Korm. r. 10. § (2) bekezdésének megfelelően elektronikus úton megküldte a Korm. r. 9. § (3) bekezdésében meghatározott hatóságnak, a bejelentőknek azonban nem az Eüsztv. 2. § (1) bekezdésében szabályozott elektronikus úton küldte meg az igazolásokat.

A megszüntetett üzleteket a jegyző a Korm. r. 10. § (5) bekezdésének megfelelően törölte a nyilvántartásból.

A vizsgált időszakban a Kertv. 9. § (1) bekezdésében szabályozott hatósági ellenőrzés nem volt.

- Kötelezem a jegyzőt, hogy a gazdálkodó szervezetnek minősülő ügyfelekkel elektronikus úton tartsa a kapcsolatot!

Határidő: folyamatos

- Kötelezem a jegyzőt, hogy végezze el a nyilvántartásba vett kereskedelmi tevékenységek hatósági ellenőrzését!

Határidő: 2021. november 30.

IV. Ipari igazgatás körébe tartozó hatósági tevékenység jogszerűségének ellenőrzése:

A vizsgált időszakban a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó eljárás nem volt. A működő telepekről vezetett nyilvántartás Dombegyház település honlapján megtalálható, ezért ezzel kapcsolatban felügyeleti intézkedés nem szükséges.

Kérem a jegyzőt, hogy a jelentésben rögzítettek alapján tett intézkedésekről a Békés Megyei Kormányhivatalt a jelentésben foglalt határidők leteltét követően tájékoztassa.

Békéscsaba, 2021. szeptember 30.

Készítette:

Dr. Jelénka Gyöngyi
osztályvezető

Látta:

Dr. Kása Róbert
főosztályvezető

Jóváhagyta:

Dr. Krizsán Anett
igazgató

